

POSTANOWIENIE

10 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 10 kwietnia 2024 r. w Warszawie

w sprawie ze skargi P. spółki jawnej w Z.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w Gliwicach

z 28 stycznia 2021 r., III Ca 1586/19

z powództwa P. spółki jawnej w Z.

przeciwko P. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

[SOP]

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 28 stycznia 2021 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach, na skutek apelacji powódki P. spółki jawnej w Z., uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej żądania zasądzenia kwoty 26.045,89 zł i w tym zakresie umorzył postępowanie (1), oddalił apelację (2) i zasądził od powódki na rzecz pozwanego P. spółki akcyjnej w W. kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym (3).
2. Powódka wniosła od powyższego wyroku skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zaskarżając go w części dotyczącej pkt 2 i pkt 3, wskazując na naruszenie art. 9 ust. 1, art. 9a, art. 13 ust. 1 i 3, art. 19

ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu G. i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, art. 361 § 1 k.c., art. 378 § 1 k.p.c., art. 316 § 1 k.p.c., art. 6 k.c. w zw. z art. 3 k.p.c., art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z 108 § 1 k.p.c. i art. 102 k.p.c.

3. Zdaniem skarżącej wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach jest niezgodny z art. 709⁵ § 1 i 3 k.c., art. 361 § 1 k.c., art. 415 k.c. oraz art. 9 ust. 1, art. 9a, art. 13 ust. 1 i 3, art. 19 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu G. i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, ponieważ nie doszło do ponownego, merytorycznego rozpoznania sprawy w graniach zaskarżenia.
4. W odpowiedzi na skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia strona pozwana wniosła o oddalenie skargi i nieobciążanie powódki kosztami postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

5. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy ma charakter prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Wstępna ocena skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia polega na weryfikacji, której celem jest wyeliminowanie tych skarg, które są oczywiście bezzasadne (art. 424⁹ k.p.c.) lub podlegają odrzuceniu (art. 424⁸ k.p.c.).
6. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia stanowi wysoce sformalizowany środek procesowy i wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle. Każdy z elementów konstrukcyjnych ma charakter samoistny, a pominięcie lub nieprawidłowe skonstruowanie choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą (tzw. brak istotny), nienaprawialną w trybie właściwym

dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu (por. np.: postanowienie SN z 23 kwietnia 2015 r., V CNP 56/14). Do wymagań tych należy, w szczególności, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.) i wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto, gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 k.p.c., że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.).

7. Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie można traktować jak alternatywy dla apelacji, skargi o wznowienie postępowania, czy choćby skargi kasacyjnej. Nie jest to zatem środek, przy wykorzystaniu którego strona mogłaby zabiegać o dokonanie przez Sąd Najwyższy wykładni budzących wątpliwości przepisów mających zastosowanie w sprawie prawomocnie osądzonej i ustalenie zasad ich stosowania na przyszłość, w zbliżonych stanach faktycznych (zob. postanowienie SN z 11 lipca 2023 r., I CNP 206/22).
8. Orzeczenie niezgodne z prawem powinno być sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć bądź wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, co wymaga od skarżącego powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wyводу zmierzającego do jego wykazania. Podstawą przyjęcia skargi do rozpoznania może być wyłącznie wadliwość orzeczenia, która ma charakter zasadniczy i ewidentny (oczywisty). Bezprawność judykacyjną w rozumieniu art. 424¹ § 1 KPC, należy rozumieć w sposób autonomiczny i wąski, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej (zob. postanowienia SN: z 25 listopada 2022 r., I CNP 134/22; z 29 grudnia 2022 r., I CNP 66/22).
9. Oczywista bezzasadność skargi zachodzi, gdy powołane podstawy skargi już przy pierwszej ocenie (*prima facie*) wskazują, że faktycznie nie ma możliwości

ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca, albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia, w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni (zob. postanowienie SN z 31 stycznia 2024 r., I CNP 181/22)

10. W ocenie Sądu Najwyższego skarżąca nie przedstawiła dostatecznej argumentacji pozwalającej na przyjęcie skargi do rozpoznania, ponieważ nie wykazała kwalifikowanego naruszenia konkretnie wskazanych przepisów prawa, widocznego bez potrzeby dokonania głębszej analizy, które doprowadziło do wydania niezgodnego z prawem orzeczenia. Podnoszone przez skarżącą zarzuty sprowadzają się *de facto* do zwykłych wątpliwości prawnych, które wiążą się z procesem stosowania prawa w każdej sprawie (zob. postanowienia SN: z 11 stycznia 2022 r., II PSK 193/21 oraz z 20 stycznia 2022 r. I CSK 790/21).
11. Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 424⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

[SOP]

[ms]